

ARVI KRIIS

Suvine kübar

Tahan heegeldada endale suveks kübara. Kuidas seda teha?

Kogemusi jagab käsitöömeister
ANN PEEP

Selle kübara heegeldasin fileetehnikas, kuid suvise peakatte saab teha ka mustri- või võite kasutada mõne meeldiva ümarmarguse laudlina oma.

Tööd alustatakse kübara põhja keskelt ringheegeldamisega, kasvatades silmuseid igal ringil vastavalt valitud mustri- või võite kasutamisele. Mina kasutasin fileetehnikas täni motiivi. Kasvasin 8 kohast.

Ringikujuliselt heegeldage niikaua, kuni töö ümbermõõt vastab pea ümbermõõdule. Mina tegin 11 ringi.

Edasi heegeldage ringselt ilma silmi juurde kasvatamata – s.o silmade arv jääb kogu aeg samaks kui 11. ringil. Heegeldage, kuni põhja kõrgus on käes. Mina tegin 12 ringi. Et kõik ikka klapiks, tasub eset aeg-ajalt pähe proovida.

SERVA HEEGELDAMINE

Serva alustades kasvasin esimesel ja teisel ringil mustrit ühe sambavahe võrra (s.o sammad + õhksilmus + sammad) 8 kohas.

Edasi tegin ringselt 5 rida, ilma et oleksin silmi juurde kasvatanud. Niimoodi jääb kübara serv hoidma ilusasti kumeralt ülespoole. Kui aga soovite sirget serva, siis kasvatage silmi juurde nagu ümmarguse laudlina puhul.

Serva lõpetasin kinnissilmuste ringiga, nii jääb paremini hoidma.

M. S. Pärnumaalt

VORM KAUSILT

Et kübara kuju hästi esile tuleks, on soovitatav seda tärjeldada – kas tänapäevaste vahendite, tärklise või želatiinilahusega.

Tärgelisest keetke paksu kisselli sarnane kliister, kastke peakatte selle sees märjaks ja pange vormi peale kuivama. Kui teil pole tuttavat kübarameistrit, kellelt laenata kübaraklotsi, võite kasutada peaümbermõõdule vastavat kaussi, tõmmates eseme selle peale. Serv kinnitatakse ringselt venitades alusele.

Kui tärjeldate želatiinilahusega, säilitab kübar oma kuju isegi vihmaga.

Mina kasutasin linast lõnga ning selline peakatte jääb üsna hästi hoidma ka tärjeldamata.

Kõige lõpuks punusin paela ja kinnitasin selle kübara külge, samuti kunstlilled.

Suvise peakatte võib heegeldada ka murumütsina. Servaks võib siis olla öiemotiividest kett. Sel juhul tuleb põhja kõrgust paari ringi võrra vähendada.

Kuidas tärjeldada

Tärjeldamine muudab tekstiili kõvemaks, nii saate sellele anda soovitud vormi. Tärjeldatud riided määrduvad vähem. Kasutatakse riisi-, kartuli- või maisitärklis, samuti želatiini ja spetsiaalseid sünteetilisi aineid. Kerge tärjelduse saate ka suhkruga. Tärglis võite kasutada nii keetmata kui keedetult.

Keetmata tärglise puhul võtke 1 liitri külma vee kohta 1–12 tl tärglis – olenevalt sellest, kas soovite kergemat, keskmist või tugevat tärjeldust. Pange tärglis kaussi ja lisage pidevalt segades vesi. Esee asetage eelnevalt niisutatuna tärglisevette. Muljuge seda seal hoolikalt, et tärglis sisse imbuks. Ülearune vedelik pigistage välja, pange ese kuivama või triikige kuivaks. Käsitööesemed venitage soovitud vormi, fikseeri- ja kuivatage.

Keedetud tärglise ehk kliistriga tärjeldamine annab ühtlasema tulemuse. Kerge ja keskmise tärjelduse saamiseks võtke 1–2 sl (5–15 g) riisitärklis 1 liitri vee kohta, tugeva jaoks 40–60 g. Lääke andmiseks lisatakse vahel ka 10–15 g booraksit. Kuid ettevaatust, booraks on mürgine!

Kartulitärklis pange 2 sl 1 l vee kohta.

Kliistrit valmistades võtke pool vajalikust veest, ajage keema, lisage peene joana külmas vees lahustatud tärglis. Keetke, kuni kliister on selge. Ülejäänud külm vesi kallake juurde enne tärjeldamist.

Booraks lahustage soojas vees ning lisage pidevalt segades 20 minutit seisnud tärgliseveele. Peale booraksi annavad materjalile kerge läike ka sool ja steariin (lisatakse kuumale tärjeldusveele).

Hoidke eset tärjeldusvees kuni 10 minutit. Seejärel suruge vesi välja ja pange tekstiil kuivama. Kuid mitte pakase kätte!

Tärjeldatud esemeid triikige niiskena ja madalal temperatuuril kui tärjeldamata pesu.

Kui kasutate pitside kõvendamiseks želatiini, triikige esemeid võrdlemisi kuivalt.

TARGU TALITA